

Cuprins

Abrevieri.....	5
Capitolul I. Principiile repartizării și exercitării competențelor în cadrul Uniunii Europene.....	9
<i>Secțiunea 1. Principiul atribuirii</i>	<i>9</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul cooperării loiale.....</i>	<i>10</i>
2.1. Reglementarea generală a cooperării loiale înainte și după Tratatul de la Lisabona.....	10
2.1.1. Clauza privind cooperarea loială înainte de anul 2009.....	10
2.1.2. Clauza privind cooperarea loială după 2009, momentul intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona	11
2.2. Cazuri speciale de cooperare loială (Tratatul de la Lisabona).....	13
2.3. Reglementarea loialității la nivelul dreptului intern al statelor membre – studiu de caz: România	14
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul subsidiarității</i>	<i>16</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul proporționalității</i>	<i>21</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura co-legislativă de adoptare a actelor juridice ale Uniunii Europene și procedura bugetară – cazuri concrete de aplicare a principiilor atribuirii și cooperării loiale</i>	<i>82</i>
5.1. Procedura co-legislativă de adoptare a actelor juridice ale Uniunii Europene	82
5.1.1. Procedura legislativă ordinară (art. 294 TFUE)	82
5.1.2. Procedura legislativă specială.....	85
5.2. Procedura bugetară.....	86
5.2.1. Temei juridic	86
5.2.2. Obiective.....	87
5.2.3. Procedura	87
Capitolul II. Delimitarea competențelor în cadrul Uniunii Europene.....	93
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i>	<i>93</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Tipuri de competențe</i>	<i>95</i>
2.1. Competențele exclusive	96
2.2. Competențele partajate.....	99
2.3. Competențele de coordonare.....	103
2.4. Competențele „complementare” (sprijinire, coordonare, completare)	104
<i>Secțiunea a 3-a. Temeiul legal al competențelor</i>	<i>108</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Competențele privite din perspectivă federală</i>	<i>114</i>
Capitolul III. Sistemul jurisdicțional al Uniunii Europene	116
<i>Secțiunea 1. Aspecte prealabile cu privire la Curtea de Justiție a UE (CJUE).....</i>	<i>116</i>
1.1. Noutățile aduse de Tratatul de la Lisabona cu privire la CJUE	116
1.2. Procedura ordinară și procedurile speciale în fața CJUE.....	118

1.2.1. Procedura ordinară.....	118
1.2.2. Procedurile speciale.....	119
1.3. Intervenția în fața CJUE.....	120
1.4. Executarea hotărârii CJUE în baza art. 260 din TFUE și sancțiunile pentru neexecutare	121
1.5. Reprezentarea României la CJUE.....	123
1.5.1. Sediul materiei.....	123
1.5.2. Cadrul instituțional	123
<i>Secțiunea a 2-a. Trimiterea preliminară – mecanism necontencios de colaborare între instanța de la Luxembourg și instanțele naționale ale statelor membre</i>	<i>125</i>
2.1. Aspecte prealabile privind jurisprudența Curții de la Luxembourg ca izvor de drept al UE	125
2.2. Mecanismul trimiterii prealabile.....	128
<i>Secțiunea a 3-a. Acțiunile în fața CJUE.....</i>	<i>158</i>
3.1. Condițiile pentru declanșarea acțiunii în anulare reglementate de art. 263.....	158
3.1.1. Sediul materiei.....	158
3.1.2. Titularii acțiunii	158
3.1.3. Actele care pot face obiectul unei acțiuni în anulare	159
3.1.4. Motivele.....	159
3.1.5. Termen pentru introducerea acțiunii.....	160
3.1.6. Efectele hotărârii.....	160
3.1.7. Executarea hotărârii (art. 266 TFUE)	161
3.1.8. Anulare în contexte speciale.....	161
3.2. Excepția de ne-legalitate (art. 277 TFUE)	165
3.3. Acțiunea în carență – art. 265 TFUE (ex-art. 232 TCE).....	166
3.3.1. Noțiune	166
3.3.2. Legitimarea procesuală activă în cadrul acțiunii în carență.....	167
3.3.3. Legitimarea procesuală pasivă din cadrul acțiunii în carență	167
3.3.4. Procedura acțiunii în carență	167
3.3.5. Cauze de nelegalitate invocate pe calea acțiunii în carență.....	168
3.3.6. Efectele hotărârii: constată și obligă să acționeze	168
3.4. Acțiunea funcționarilor publici	168
3.5. Răspunderea statelor membre pentru nerespectarea dreptului Uniunii Europene	170
3.5.1. Acțiunea în neîndeplinirea obligațiilor de către statele membre (art. 258 TFUE, fostul art. 226 TCE).....	171
3.5.2. Răspunderea extracontractuală a statelor membre pentru prejudiciile rezultate din încălcarea dreptului UE (creație jurisprudențială)	182
3.6. Răspunderea contractuală a Uniunii.....	209
3.7. Răspunderea extracontractuală a UE	210
Capitolul IV. Piața internă a Uniunii Europene	213
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale legate de integrare și etapele acesteia</i>	<i>213</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Libertățile de circulație – parte a pieței interne a UE</i>	<i>217</i>
2.1. Libera circulație a mărfurilor – aspecte generale.....	217

2.1.1. Noțiunea de marfă	217
2.1.2. Interzicerea taxelor cu efect echivalent taxelor vamale.....	218
2.1.3. Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent	219
2.1.4. Excepții de la libera circulație a mărfurilor	219
2.1.5. Clauzele de salvagardare	220
2.2. Libera circulație a persoanelor – aspecte generale.....	231
2.2.1. Beneficiarii liberei circulații a persoanelor.....	232
2.2.2. Domeniul de aplicare ratione materiae	233
2.2.3. Excepții de la libera circulație a persoanelor	234
2.3. Libera circulație a serviciilor – aspecte generale	242
2.3.1. Domeniul de aplicare.....	242
2.3.2. Excepții de la libera circulație a serviciilor	243
2.4. Libera circulație a capitalurilor și plăților – aspecte generale.....	247
2.4.1. Domeniul de aplicare.....	247
2.4.2. Excepții de la libera circulație a plăților și capitalurilor	248
2.4.3. Clauzele de salvagardare	249
Capitolul V. Politicile Uniunii Europene	250
<i>Secțiunea 1. Politici – prezentare generală</i>	<i>250</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Politica concurenței în cadrul Uniunii Europene</i>	<i>252</i>
2.1. Reguli concurențiale adresate statelor membre ale Uniunii Europene	252
2.2. Reguli concurențiale adresate întreprinderilor din Uniunea Europeană	257
<i>Secțiunea a 3-a. Politica comercială comună (parte a acțiunii externe a UE) – prezentare generală</i>	<i>260</i>
3.1. Acordurile comerciale internaționale.....	261
3.2. Regimul comun al importurilor	262
3.3. Regimul comun al exporturilor.....	262
3.4. Dumpingul	263
3.5. Subvențiile	277
3.6. Obstacolele în calea comerțului	278
3.7. Contrafacerea	279
Bibliografie	282